

ਐਮ.ਆਈ.ਐਸ. ਰੀਅਲ ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ. NONE

V.NONE

ਏ.ਪੀ. ਸਟੇਟ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਮਾਰਚ 1, 1995

[ਜੇ.ਐਸ. ਵਰਮਾ, ਕੇ.ਐਸ. ਪਰੀਪੂਰਨ ਅਤੇ ਐਸ.ਬੀ. ਮਜੁਮਦਾਰ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਬਿਜਲੀ (ਸਪਲਾਈ) ਐਕਟ, 1948—ਧਾਰਾ 78ਏ—ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼—ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੈ—ਜੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਨੀਤੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਵੇ—ਬੋਰਡ ਇਸ ਨਾਲ ਬੰਧਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ—ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕੋ ਨਜ਼ਰੀਆ ਨਾ ਰੱਖੇ—ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕੌਮੀ ਪੱਧ ਸੈੱਟਾਂ ਲਈ ਇਕ ਫਲੈਟ ਦਰ ਪ੍ਰਤੀ ਐਚ.ਪੀ. ਦੀ ਰਿਆਇਤੀ ਟੈਰਿਫ ਤੈਅ ਕਰਨਾ—ਨੀਤੀ ਦਾ ਸਵਾਲ—ਬੋਰਡ ਲਈ ਪਾਲਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ—ਅਨੁਚਛੇਦ 14—ਬਿਜਲੀ ਟੈਰਿਫ—ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਉਪਭੋਗਤਾਓਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦੀਦਾ ਇਲਾਜ—ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ—ਉੱਚ ਤਣਾਅ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਓਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ—ਅਸਹਿਣਯ।

ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 78ਏ ਅਧੀਨ ਏ.ਪੀ. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਪੰਪ-ਸੈੱਟਾਂ ਲਈ ਫਲੈਟ ਰੇਟ ਟੈਰਿਫ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦਰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹੋਈ। ਅੰਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਟੇਟ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਤਦਨੁਸਾਰ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੋਰਡ ਨੇ ਐਚ.ਟੀ. ਟੈਰਿਫਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕੇ "ਫਿਊਲ ਅਡਜਸਟਮੈਂਟ ਕੋਸਟ" (ਐਫ.ਸੀ.ਏ.) ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

ਕੁਝ 'ਪਾਵਰ ਇੰਟੈਂਸਿਵ ਯੂਨਿਟਾਂ' ਨੇ ਉੱਚ ਤਣਾਅ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਓਂ 'ਤੇ ਹੀ ਐਫ.ਸੀ.ਏ. ਦੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀਕਾਰਾਂ ਲਈ ਫਲੈਟ ਰੇਟ ਟੈਰਿਫ ਦੀ ਤੈਅ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਫਿਊਲ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦਾ ਬੋਝ ਸਿਰਫ ਉੱਚ ਤਣਾਅ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਓਂ 'ਤੇ ਹੀ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਨਾ ਤੇ ਅਤਾਰਕਿਕ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੋਤੁਕਾ—ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਪੰਪ ਸੈੱਟਾਂ ਲਈ ਫਲੈਟ ਰੇਟ ਟੈਰਿਫ ਸਿਸਟਮ ਇੱਕ ਅਧੀਨ-ਵਰਗ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਓਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਆਇਤ ਸੀ ਜੋ ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਨਿਰਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਸੀ ਕਿ ਬਿਜਲੀ (ਸਪਲਾਈ) ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 78ਏ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਅਸਰ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਉਪਭੋਗਤਾਓਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਸੰਦੀਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ : 1.1 ਉੱਚ ਤਣਾਅ ਦੇ ਉਪਭੋਗੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਘੱਟ ਤਣਾਅ ਦੇ ਉਪਭੋਗੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਆਇਤੀ ਟੈਰਿਫ ਦੇਣਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉੱਚ ਤਣਾਅ ਦੇ ਉਪਭੋਗੀਆਂ ਦਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਅਸਹਿਣਯੋਗ ਸੀ।

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਜ਼ਿੰਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਅੰਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਟੇਟ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ, [1991] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 299, ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

1.2 ਬਿਜਲੀ (ਸਪਲਾਈ) ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 78ਏ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨੀਤੀ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ"। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨੀਤੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਇੱਕ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਧਾਰਾ 49 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 59 ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਟੈਰਿਫ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

1.3 ਜਿਥੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਪੰਪ ਸੈੱਟਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਫਲੈਟ ਦਰ ਪ੍ਰਤੀ ਐਚ.ਪੀ. 'ਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਟੈਰਿਫ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਇਹ ਨੀਤੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੀਤੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਹੱਦ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੋਰਡ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਬੰਧਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

1.4 ਪਰ ਜਿਥੇ ਬੋਰਡ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਈ ਗਈ ਦਰ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਟੈਰਿਫ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੋਰਡ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਰ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਸੁਝਾਈ ਗਈ ਦਰ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨੀਤੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੋਰਡ ਇਸ ਨਾਲ ਬੰਧਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰੇ।

1.5 ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਪੰਪ ਸੈੱਟਾਂ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਫਲੈਟ ਦਰ ਪ੍ਰਤੀ ਐਚ.ਪੀ., ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਪਾਈ ਗਈ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਰਿਆਇਤੀ ਟੈਰਿਫ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਪੰਪ ਸੈੱਟਾਂ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਫਲੈਟ ਦਰ ਇੰਨੀ ਬੇਤੁਕੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਨਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ : ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3511-22 ਦੇ 1993 ਆਦਿ ਆਦਿ।

ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ 2.4.90 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, W.A. ਨੰਬਰ 1644, 1590, 1587, 1654/89, 150/90, 1721, 1606, 1842, 1730, 1607 ਅਤੇ 1802 ਦੇ 1989।

ਸਾਂਤੀ ਭੁਸ਼ਣ, ਵਾਈ.ਪੀ. ਰਾਓ, ਸੰਜੇ ਪਾਰਿਖ, ਐਮ.ਜੀ. ਰਾਮਚੰਦਰਨ, ਵਿਮਲ ਦਵੇ(ਐਨ.ਪੀ.), ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਯੂ.ਏ. ਰਾਣਾ, ਰਾਜੀਵ ਤਿਆਗੀ, ਗਾਗਰਾਟ ਐਂਡ ਕੋ., ਪੀ.ਬੀ. ਅਗਰਵਾਲ, ਸਤੀਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਕੇ.ਆਰ. ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੇ. ਸਰਮਾ, ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜੇ.ਐਸ. ਵਰਮਾ, ਜੇ. ਨੇ ਸੁਣਾਇਆ। ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉੱਠੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਝ ਲਿਖਤੀ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਏਅਰ (1991) ਏ.ਪੀ. 141 (ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਟੇਟ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ ਬੋਰਡ ਵਿਦਿਉਤ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਗੌਤਮੀ ਸੈਲਵੈਂਟ ਆਇਲਜ਼ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ), ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਹਾਈ ਟੈਸਨ (ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ) ਕੰਜ਼ਿਊਮਰਜ਼, ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਨ, ਨੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 10.6.1987 (ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 15.7.1987 ਤੋਂ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕਾਂ ਵਿੱਚ ਟੈਰਿਫਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਧ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬੀ.ਪੀ.ਐਮ.ਐਸ. ਨੰਬਰ 353 ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਵਿੱਚ 15.4.1989 (1.6.1989 ਤੋਂ ਲਾਗੂ)। ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਟੇਟ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ ਬੋਰਡ (ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ "ਬੋਰਡ") ਦੁਆਰਾ ਟੈਰਿਫਾਂ ਦੀ ਸੇਧ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੀ.ਪੀ.ਐਮ.ਐਸ. ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਚੁਕਾਇਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਦਨੁਸਾਰ, ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ

ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇੱਥੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਦੇ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 10.9.1992 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਗੁਣ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"ਇਨ੍ਹਾਂ 78 ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 136 ਅਧੀਨ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਟੈਂਸ਼ਨ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕੁਝ ਖਪਤਕਾਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ 10.6.1987 ਅਤੇ 15.4.1989 ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟੈਰਿਫਾਂ ਦੀ ਉਪਰਲੀ ਸੇਧ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 2.4.1990 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਸਾਂਝੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਮੰਨੀ ਸੀ। ਪਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(2) ਅਸੀਂ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਓਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ, ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਾਂਚ ਲਈ ਯੋਗ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਉਚਿਤ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(3) ਉਹ ਦੋ ਨੁਕਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਸੀਮਤ ਹਨ:

(i) ਕੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਿਜਲੀ (ਸਪਲਾਈ) ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 78A ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਇਸ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ; ਜਾਂ ਕੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਹਨ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਟੈਰਿਫ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਅਜੇ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦੋ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਸੰਸ਼ੋਧਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਮਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸਦਾ ਆਦੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਸੰਯੋਜਨ

(ii) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਖਪਤ ਦਾ 35% ਹੈ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਉਪਭੋਗੀਆਂ ਦਾ ਵਰਗ ਵੀ ਇਸੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਖਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੇਧਾਂ ਅਧੀਨ ਅਨੁਕੂਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ 106 ਪੈਸੇ (ਪਲੱਸ ਐਫ.ਸੀ.ਏ.) ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਉਪਭੋਗੀ 5.04 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ ਦੀ ਫਿਕਸਡ ਦਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਪਸੰਦੀਦਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਜੋ 1971 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ 12 ਪੈਸੇ, 1976 ਵਿੱਚ 23.4 ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਕੇਵਲ 5.04 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜੋ 1971 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ 16.1 ਪੈਸੇ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਨੂੰ ਹੁਣ 106 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ (ਪਲੱਸ ਐਫ.ਸੀ.ਏ.) ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ 71 ਪੈਸੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਬਸਿਡੀ ਵਾਲੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਅੰਤਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਬੋਝ ਹਾਈ ਟੈਂਸ਼ਨ ਉਪਭੋਗੀਆਂ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ—ਟੈਰਿਫ਼ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਣ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਜ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਰਜ—ਇਹ ਭੇਦਭਾਵ ਮਨਮਾਨਾ ਅਤੇ ਅਤਾਰਕਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਅਧੀਨ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਵਚਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

(4) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੱਡ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਤਰਕ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੱਡ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣਗੇ।"

ਇਸ ਲਈ, ਦੋ ਸਵਾਲ ਹਨ: (1) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਿਜਲੀ (ਸਪਲਾਈ) ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 78ਏ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ; ਅਤੇ (2) ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦੀਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਕੀ

ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 78ਏ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ, ਕ੍ਰਿਸੀ ਪੰਪ-ਸੈੱਟਾਂ ਲਈ ਫਲੈਟ ਰੇਟ ਟੈਰਿਫ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦਰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ। ਇਹ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1982 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 1.11.1990 ਅਤੇ 1.1.1992 ਅਤੇ 1.12.1992 ਤੋਂ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ 15.12.1982 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਚੁਣੌਤੀ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:-

"ਜਦੋਂ ਕਿ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਤੋਂ ਬਹਾਵ ਸਿੰਚਾਈ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਕ੍ਰਿਸੀਕਾਰਾਂ ਲਈ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਤੇ ਸਸਤੀ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ, ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੰਚਾਈ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਿਸਾਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਕਿਸਾਨ ਹਨ, ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ ਅਪੇਕਸ਼ਾਕਯੋਗ ਵੱਧ ਖਰਚ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੂਖੇ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਖਤਰੇ ਕਾਰਨ ਕੁਆਂਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਪੱਧਰ ਘੱਟਣ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਮੀਟਰਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਮੀਟਰ ਰੀਡਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਬਿਲਿੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਖਾਮੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਾਜਸਵ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ੀਬਤ ਅਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀ ਉੱਚ ਲਾਗਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸੀ ਪੰਪ ਸੈੱਟਾਂ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਬਿਜਲੀ ਟੈਰਿਫ ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਪੰਪ-ਸੈੱਟ ਦੇ ਹਾਰਸ-ਪਾਵਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਫਲੈਟ ਰੇਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ 1ਲੀ ਨਵੰਬਰ, 1982 ਤੋਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਸੀ ਪੰਪਸੈੱਟਾਂ ਲਈ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਬਿਜਲੀ ਟੈਰਿਫ ਇੱਕ ਫਲੈਟ ਰੇਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀ ਐਚ.ਪੀ. ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਰੁਪਏ 50 ਹੋਵੇਗਾ।

2. ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ, ਜੋ ਕੇਵਲ ਕੁਝੇਂ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ, ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਗਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਬੜਾਵਾਂ ਦੇਣ ਲਈ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਿਜਲੀ (ਸਪਲਾਈ) ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 78-ਏ ਅਧੀਨ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਜੋ ਕਿ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ (ਮਿਤੀ 20.1.1982), ਏਪੀਐਸਈਬੀ ਨੂੰ ਸਿੰਚਾਈ ਕੁਝੇਂ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਦਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਐਚ.ਪੀ. ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ 50 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਸੋਧਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਦਰ 1.11.1982 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ।

3. ਏ.ਪੀ. ਸਟੇਟ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

ਪ੍ਰਤੀ ਐਚ.ਪੀ. ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ 50 ਰੁਪਏ ਦੀ ਫਲੈਟ ਦਰ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋ ਕਿ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਹੋਈ ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਫਿਰ ਬੋਰਡ ਨੇ "ਫਿਊਲ ਅਡਜਸਟਮੈਂਟ ਕੋਸਟ" (ਐਫ.ਸੀ.ਏ.) ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਐੱਚ.ਟੀ. ਟੈਰਿਫਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਕਸਦ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਐਫ.ਸੀ.ਏ. ਅਤੇ ਫਲੈਟ ਰੇਟ ਟੈਰਿਫ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਫਿਰ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਫੀਚਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। 1984 ਵਿੱਚ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੈਚ ਦੀਆਂ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਚ.ਟੀ. ਉਪਭੋਗਤਾਓਂ 'ਤੇ ਹੀ ਐਫ.ਸੀ.ਏ. ਦਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਪੰਪ ਸੈੱਟਾਂ ਲਈ ਫਲੈਟ ਰੇਟ ਟੈਰਿਫ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਣ, "ਪਾਵਰ ਇੰਟੈਂਸਿਵ ਯੂਨਿਟਾਂ" ਦੁਆਰਾ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਐਚ.ਟੀ. ਉਪਭੋਗਤਾਓਂ 'ਤੇ ਹੀ ਈਧਨ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦਾ ਬੋਝ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਨਾ ਤੇ ਅਤਾਰਕਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੇਤੁਕਾ; ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਪੰਪ ਸੈੱਟਾਂ ਲਈ ਫਲੈਟ ਰੇਟ ਟੈਰਿਫ ਸਿਸਟਮ ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਵਰਗ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਓਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਆਇਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਜ਼ਿੰਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਆਦਿ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਟੇਟ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ, [1991] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 299 ਵਿੱਚ ਉਪਰਾਲਾ ਗਿਆ।

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਜ਼ਿੰਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਆਦਿ ਆਦਿ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ, ਐਚ.ਟੀ. ਉਪਭੋਗਤਾਓਂ, ਸਮੇਤ ਪਾਵਰ ਇੰਟੈਂਸਿਵ ਉਪਭੋਗਤਾਓਂ, ਅਤੇ ਐਲ.ਟੀ. ਉਪਭੋਗਤਾਓਂ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਪੰਪ ਸੈੱਟਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਉਪਭੋਗਤਾਓਂ ਵਿਚਕਾਰ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ

ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਐਚ.ਟੀ. ਉਪਭੋਗਤਾ ਐਲ.ਟੀ. ਉਪਭੋਗਤਾਓਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਵਰਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਆਇਤੀ ਟੈਰਿਫ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਐਚ.ਟੀ. ਉਪਭੋਗਤਾਓਂ ਦਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀਆਂ ਨਾਲ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਅਸਹਿਣਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸੰਪੂਰਣ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਕੋ ਬਚਿਆ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 78ਏ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਅਸਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਪੰਪ ਸੈੱਟਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਐਚ.ਪੀ. ਇੱਕ ਫਲੈਟ ਰੇਟ ਵਸੂਲਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਟੈਰਿਫ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਕਸਰਤ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੰਬਾਈ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 78ਏ "ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨੀਤੀ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ" ਸ਼ਬਦ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਰਤਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੀਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਇੱਕ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਧਾਰਾ 49 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਕੇ ਧਾਰਾ 59 ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਟੈਰਿਫ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ, ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਪੰਪ ਸੈੱਟਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਫਲੈਟ ਰੇਟ ਪ੍ਰਤੀ ਐਚ.ਪੀ. 'ਤੇ ਇੱਕ ਰਿਆਇਤੀ ਟੈਰਿਫ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਇਹ ਨੀਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੀਤੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਹੱਦ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੋਰਡ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਵੱਖਰਾ ਹੋਵੇ, ਬੰਨ੍ਹਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਜਿਥੇ ਬੋਰਡ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਈ ਗਈ ਦਰ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਟੈਰਿਫ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੋਰਡ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਰ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਸੁਝਾਈ ਗਈ ਦਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਨੀਤੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਬੋਰਡ ਇਸ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਉਹੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਨਾ ਰੱਖੇ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਪੰਪ ਸੈੱਟਾਂ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਫਲੈਟ ਰੇਟ ਪ੍ਰਤੀ ਐਚ.ਪੀ., ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀਆਂ ਲਈ ਰਿਆਇਤੀ ਟੈਰਿਫ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਰ 'ਤੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਕਰੇ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਪੰਪ ਸੈੱਟਾਂ ਲਈ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਫਲੈਟ ਰੇਟ ਇਸ ਕਦਰ ਬੇਤੁਕਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਨਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 78ਏ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨੀਤੀ ਦੇ ਸਹੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਵੀ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ।

ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਏ.ਜੀ.

ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ

ਸਕਦਾ | ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ
ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate